No 19. 1842.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Donderdag 10 Februarij.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 6den Februarij.

In de afdeelingen van de kamer van afgevaardigden wordt thans eene aanvrage tot het toestaan van buitengewone kredieten voor de dienst van 1841 behandeld, waaronder dat van 19,823,929 franken voor het ministerie van oorlog het voornaamste is. De groote uitgaven, die het bezetten van Algiers gedurende het afgeloopen jaar gekost heeft, waar men, in plaats van 38,000 man, zoo als bij de begrooting was geraamd, 70,000 man heeft moeten onderhouden, hebben vooral tot deze aanvragen aanleiding gegeven. Bij de behandeling daarvan in de afdeelingen der kamer hebben dan ook sommige leden, zoo als de heeren *Passy*, *Desjobert*, *Piscatory* en *Duprat*, met levendigheid uitgeweid over het ondragelijk bezwaar, hetwelk Algiers voor Frankrijk oplevert en van het beperken der bezittingen aldaar gesproken. De ministers hebben geruststellende verzekeringen omtrent den staat van zaken in Algiers gegeven. Werkelijk blijven de berigten van daar gunstig. In de haven der stad Algiers lagen den 25sten Januarij niet minder dan 500 schepen onder allerlei vlag. De generaal *Bugeaud*, die zich thans te Oran bevindt, is intusschen tot nu toe door het regenachtige weder belet geworden, om, zoo als hij zich gevleid had te kunnen doen, aan het hoofd eener kolonne aan *Abd-el-Kader* den laatsten slag toe te brengen. In de hoogere berglanden, zoo als te Medeah, is het dezen winter buitengewoon koud geweest en is veel sneeuw gevallen. Een aantal ossen, die aldaar voor de behoeften der Fransche bezetting [illegible] gestorven.

Volgens het *Journal des Débats* heeft de heer *Thiers*, die president van het vijfde bureau der kamer is, bij het voorgemeld onderzoek zich gunstig voor het thans in Afrika gevolgd wordend stelsel verklaard; de handeling van het gouvernement ten deze goedgekeurd en lof toegezwaaid aan den tegenwoordigen gouverneur *Bugeaud*. De heer *Tracy* daarentegen was van een geheel ander gevoelen, en wilde dat Frankrijk niet meer dan eenige punten op de Afrikasche kust bleef bezet houden.

— Verscheidene onzer dagbladen, zoo als *de Quotidienne*, *de Artiste*, enz., laten thans kolommen, ja, geheele bladzijden open, omdat hunne drukkers weigeren, na de aanneming van het beginsel, dat ook deze verantwoordelijk zijn, artikelen te plaatsen. De bestuurders der dagbladen willen de drukkers nu regterlijk vervolgen, hetgeen genoemd beginsel op nieuw voor de regtbanken zal brengen en tot voor het bewind moeijelijke gedingen zal voeren. De gemagtigden in den lande keuren het beginsel van de verantwoordelijkheid der drukkers zeer af, als ongerijmd en zij beroepen zich, onder anderen, op het tegenovergesteld beginsel, dat deswege in Nederland bestaat.

Reeds hebben eenige dagbladen in de provincien het voorbeeld der hoofdstad gevolgd, en zijn met witte kolommen verschenen.

Men verneemt intusschen, dat de verantwoordelijke schrijver en de drukker van *la Mode* van het tegen hen geslagen vonnis in cassatie zijn gekomen.

— Twee ministeriële bladen, het *Journal des Débats* en *la Presse*, verzekeren, ten gevolge der zinsnede in de Britsche troonrede, nopens het traktaat van den slavenhandel, dat de ratificatie van dat traktaat van de zijde van Frankrijk nog niet is geschied. Eerstgenoemd blad voegt er bij, dat het niet aarzelt te zeggen, dat de gevoelens van de meerderheid der kamer ten deze dient geëerbiedigd te worden, en dat dus waarschijnlijk de Koning van zijn, hem bij het Charter toegestaan prerogatief geen gebruik zal maken.

Velen blijven echter de woorden van het ministeriële blad in twijfel trekken, en houden het er voor, dat er wel eenige wijzigingen in den oorspronkelijken tekst van het verdrag zullen gebragt worden, maar dat het verdrag zelve evenwel zal worden geratificeerd.

— De heer *Cherubini*, heeft zijne dimissie gegeven als directeur van het conservatoire de musique. De vermaarde componist treedt uit deze betrekking in twee en tachtig jarigen ouderdom, en na acht en veertig jaren bij de gezegde inrigting te zijn geplaatst geweest.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 5den Februarij.

Volgens berigten uit St. Petersburg, is den 26sten Januarij in den Rijksraad besloten geworden tot den aanleg van eenen ijzeren spoorweg tusschen genoemde stad en Moscou. De kosten der onderneming zijn geraamd op veertig millioen zilveren roebels, waarvoor de noodige kapitalen, onder waarborg der Russische regering en tegen eene rente van 4 ten honderd, zullen verstrekt worden door de bankiers *Harkort* en *Dufour* te Leipzig.

In bijzondere berigten van de Russische grenzen van 26 Januarij wordt de vermindering, die het Russische leger, ingevolge de onlangs medegedeelde ukase, ondergaan moet, alleen bij de infanterie op meer dan 26,000 man geschat, en bij de gezamenlijke wapenen op een zesde gedeelte van de geheele Russische krijgsmagt, met uitzondering van de militaire kolonien, het leger der kozakken, enz.

» Ofschoon bezuiniging het hoofddoel van dezen maatregel is — leest men op het berigt — zoo levert dezelve aan Europa toch een nieuwen waarborg op voor de vredelievende bedoelingen des Russischen Keizers, die zonder twijfel het grootste gedeelte der aldus bespaarde sommen dienstbaar wil maken aan de bevordering van beschaving in zijn onmetelijk rijk, door ze te besteden aan die in-onderdanen, of van hunne verstandelijke verlichting ten doel hebben."

— Volgens het onlangs te Koppenhagen in het licht verschenen *Archief voor het Zeewezen*, bestaat de Deensche zeemagt thans uit 6 linieschepen (5 van 84 en 1 van 66 stukken, 1 gerasseerd schip niet mede gerekend), 8 fregatten (2 van 48, 4 van 46 en 2 van 40 stukken), 4 korvetten (1 van 26, 3 van 20 stukken), 6 brikken (2 van 16, 4 van 12 stukken), 3 schooners (1 van 8, 2 van 6 stukken), 3 kotters, 36 bombardeerbooten, 48 gewone kanonneerbooten, en 2 stoomschepen, de *Hekla* van 200 en de *Aegir* van 80 paardenkracht. Van deze schepen staan nog 1 fregat, 1 brik en 1 stoomschip, de *Hekla*, op stapel.

— Berigten uit Stockholm, van den 25 Januarij, maken melding van een hevigen brand, waardoor op den 22 de groote, sedert vijf jaren aldaar opgerigte katoenspinnerij der heeren *Bergman* en *Bohnstedt* geheel in de asch gelegd was. Bij het instorten der muren van een der gebouwen was een aantal personen onder het puin bedolven, waarvan velen gewond en vijf of zes omgekomen zijn. Een der werklieden, die in de fabrijk woonde, heeft drie zijner kinderen, een waarvan door onvoorzigtigheid den brand veroorzaakt had, in de vlammen verloren. De schade wordt op ruim 200,000 rijksdaalders begroot, en omstreeks 200 werklieden zijn daardoor vooreerst van hun bestaan beroofd. Z. K. H. de Kroonprins was twaalf uren achtereenvolgende op de plaats van den brand, die 30 uren had aangehouden, tegenwoordig geweest.

— De hertog *Bernhard* van Saxen-Weimar is den 30sten Januarij te Weimar aangekomen, om zijn neef den erfgrootgertog in persoon met deszelfs verloving geluk te wenschen.

— Den 24sten Januarij heeft de groote raad van het kanton Lucern het bij denzelven door 9 leden gedane voorstel, om het hooger onderwijs aan de Jesuiten over te laten, verworpen.

— De jongste berigten uit Zwitserland maken geen melding van het door de fransche bladen gegeven berigt, dat het klooster op den St. Bernhard door roovers zou zijn overvallen, zoodat het berigt zeer twijfelachtig wordt.

— Uit Ancona wordt van den 24sten Januarij door de Augsburgsche *Allgemeine Zeitung* het het volgende medegedeeld:

» Volgens de laatste berigten uit Griekenland heeft sir *Stratford Canning*, gezant van Groot-Brittannie bij het Turksche hof, den 18den dezer maand Athene verlaten; den dag voor zijn vertrek was

hem eene audientie bij Koning *Otto* verleend, die zeer lang geduurd heeft. De komst van sir *Stratford* in de Grieksche hoofdstad, waar bij algemeen geacht is, heeft den invloed van het Engelsche kabinet zeer versterkt, zoodat men algemeen denkt, dat deze in het vervolg dien der overige mogendheden zal overwegen. De Britsche gezant vertrok, geheel gerust gesteld omtrent de schikking der Turksch-Grieksche aangelegenheden.

» Ten aanzien van het Grieksche handelstraktaat heeft sir *Stratford* herhaalde conferentiën met het Grieksche ministerie gehad en van hetzelve de bevredigende verklaring verkregen, dat het vroeger door *Zographos* te Konstantinopel geslotene, doch later niet geratificeerde verdrag tot grondslag van de vernieuwde onderhandelingen met de Verhevene Porte strekken zal, waardoor het ongetwijfeld gemakkelijker zal worden zich nopens de handelsquæstie te verstaan. Te gelijk zou sir *Stratford* ten aanzien van den naar Konstantinopel te zenden Griekschen gezant wenschen geuit hebben, die men waarschijnlijk met bereidwilligheid zal vervullen. Men gist derhalve dat de keus van Zijne Majesteit op den heer *Mourokodato* vallen zal, die vroeger gezant in Londen geweest is, en wier kortstondig ministerie, in het vorige jaar, zijn aanzijn ook grootendeels aan den Engelschen invloed te danken had.

» De rust aan de Turksche grenzen was nog in geenen deele gestoord. Er waren eenige Grieksche troepen naar de zijde van Thessalie te zamen getrokken; doch hun getal is te onbeduidend, om te vreezen dat zij tot eene vijandige ontmoeting met het Turksch Albanesche leger zonden aanleiding kunnen geven."

BELGIE.

BRUSSEL, den 6den Februarij.

Bij een koninklijk besluit gisteren in den *Moniteur* geplaatst, is de generaal-majoor en inspecteur-generaal der artillerie *de Liem* tot opvolger van den generaal *Buzen* als oorlogs-minister benoemd.

— De auditeur bij den krijgsraad *Gérard* heeft een brief in de dagbladen geplaatst, waarin hij verzekert in 't bezit te zijn van stukken die de lasteringen betrekkelijk de eer van den generaal *Buzen* zullen logenstraffen, en hij zich bezig houdt om dezelve voor den druk gereed te maken, en dat zij nog voor de hervatting der werkzaamheden der kamers zouden het licht zien; daaruit zouden met zekerheid blijken de graden die de generaal achtervolgelijk in het fransche leger heeft vervuld en dat de keizer hem den 6den Augustus 1813 het legioen van eer geschonken had. — Naar men voorts zegt, zullen de oorzaken die waarschijnlijk tot den dood des generaals aanleiding gegeven hebben in de kamer der vertegenwoordigers [illegible] dezelve worden onderhouden, die den onvoegzamen stap bij den generaal hebben gedaan, om persoonlijk van hem inlichtingen omtrent de betwiste punten te bekomen.

Gisteren morgen heeft de begravenis van den ongelukkige, zonder eenige vertooning of godsdienstige plegtigheid, plaats gehad, hetgeen eerstelijk door hem in een' brief aan zijn' adjudant stellig belast was, terwijl ten andere het militaire wetboek ook alle eerbewijzen verbiedt voor het stoffelijk overschot van hen, die de handen aan hun eigen leven slaan.

— De *Moniteur* houdt heden een programma en reglement voor de daarstelling eener geregelde dienst met gewone vaartuigen tusschen Belgie en Vera Cruz.

— Onze gezant te Parijs *Lehon* is zondag alhier teruggekomen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 9den Februarij.

Omtrent de komst van Z. M. den Koning van Pruissen te Rotterdam schrijft men van daar het volgende:

Ingevolge ontvangen bevelen moest Zr. Ms. stoomjagt *de Leeuw*, benevens de koninklijke sloep, zich gisteren vroegtijdig aan het Katendrechtsche veer, tegenover Rotterdam, bevinden, om den Koning de Maas over te voeren. Doch het menigvuldig drijfijs en daardoor verstopt geraken der aanvoerbuizen, noodzaakte het stoomjagt, gesleept wordende door de stoomboot *Zuid-Holland*, naar 's Rijks werf terug te keeren, terwijl de kapitein ter zee *Ver-Heull*, directeur der marine van de Maas, met den kapitein ter zee *van Franck*, equipagemeester, den onder-equipagemeester, luitenant ter zee 1ste klasse *Lehman de Lensfeldt*, en den luitenant-kolonel *Bezier*, commandant van het korps mariniers, met diens adjudant, kapitein *Nabal* zich naar het Katendrechtsche veer begaven, alwaar de pruissische consul, de heer *Carp*, zich bereids bevond.

Tegen half drie ure kwam Z. M. de Koning van Pruissen aldaar aan, en werd, in Hoogstdeszelfs rijtuig zittende, in eene veerpont ingescheept, die vervolgens door de stoomboot *Zuid-Holland*, van welke de koninklijk pruissische vlag en standaard woei, in zeer korten tijd door de ijsschotsen heen werd overgesleept. Aan het Ponteveer aangekomen, werd Z. M. gecomplimenteerd door Hoogstdeszelfs gezant te 's Gravenhage, graaf *von Wylich und Lottum*, en door den Edel Achtb. heer Burgemeester dezer stad, terwijl het korps mariniers, aldaar onder de wapenen geschaard, Z. M. met militaire eerbewijzingen ontving.

Nadat de Koning, op eene uiterst minzame wijze, Hoogstdeszelfs tevredenheid, wegens de genomen maatregelen tot den overtogt van de rivier, betuigd had, zette Z. M. onmiddelijk de reis naar 's Gravenhage voort. Het schoone winterweder had eene groote menigte naar buiten gelokt, velen waarvan het genoegen hadden den Doorluchtigen Vreemdeling bij zijne aankomst en vertrek te aanschouwen.

Bij deze bijzonderheden kan nog gevoegd worden, dat Z. M., in weêrwil eener gevatte verkoudheid, in de pont het rijtuig verliet, en zich met allen welke de eer hadden hem te omringen op het welwillendst onderhield.

Z. M. de Koning van Pruissen bewaart te 's Hage het striktst *incognito*, en wijdt zijne uren geheel aan zijne familie. Voor het paleis van Prins *Frederik* der Nederlanden, waar Hoogstdezelve logeert, is zelfs niet eens eene eerewacht geplaatst.

— In de *Staats-Courant* leest men heden:

» Zijne Majesteit de Koning van Pruissen, wiens aankomst in deze residentie wij eergisteren vermeld hebben, was gisteren ligtelijk ongesteld; doch zal heden middag tegenwoordig zijn bij een gala-diner, hetwelk door Z. M. den Koning wordt gegeven. Zijne Pruisische Majesteit zal morgen deze residentie verlaten, om te Arnhem te overnachten en zich vervolgens over Wesel en Dusseldorf naar Keulen te begeven. Hoogstdezelve heeft verlangd alhier het *incognito* te bewaren, uit welken hoofde geene feesten te Zijner eere zijn aangelegd.

— De te 's Hage ontvangene berigten uit Berlijn, loopende tot den 4den dezer, luiden bij voortduring gunstig omtrent den toestand van H. K. H. Prinses *Albert* van Pruissen, en van de jonggeboren Prinses.

— Z. Exc. de Minister van Finantien, in overweging genomen hebbende, dat, aan de eene zijde, niettegenstaande de herhaaldelijk gedane aanschrijvingen aan visiteuren der in- en uitgaande regten, om zich stiptelijk te onthouden van het vorderen van andere of meerdere gelden, wegens visitatie, verzegeling of plombering, als anderzins, dan de bestaande tarieven hun in verschillende gevallen toekennen, door den handel van tijd tot tijd klagten worden gedaan, dat door voornoemde beambten, te dier zake, meerder zou worden gevorderd dan verschuldigd is, en aan den anderen kant, dat door sommige expediteurs, agenten of bedienden, voor leges, aan den handel meer in rekening gebragt worden dan werkelijk aan visiteuren is betaald, heeft vastgesteld, dat alle andere leges, zoo als meetloonen, wikloonen, segel-, laden- en vacatiegelden, betaald zullen worden tegen quitantie, door de visiteuren af te geven volgens een daartoe voorgeschreven model. Tevens heeft Z. Exc. gelast, dat de hoofdinspecteurs en controleurs een naauwkeurig en gestreng toezigt zullen hebben te houden, om [illegible], dat geene ongeoorloofde emolumenten door de visiteuren worden genoten.

— Men schrijft uit Rotterdam.

» Men verzekert dat, na een bezoek waarmede Zijne Excellentie de Minister van Binnenlandsche Zaken onlangs deze stad heeft vereerd; en eene dien ten gevolge bij het Stedelijk Bestuur ontvangen missive, het plan om het eiland Fijenoord met kanalen te doorsnijden, die aan een zeer groot aantal zeeschepen ruime ligplaatsen zouden opleveren, en, tevens om eene meerdere communicatie tusschen de stad en dat eiland, door middel van stoombooten, daar te stellen, een onderwerp van ernstige overweging bij de Stedelijke Regering uitmaakt, en dat eene commissie uit haar midden benoemd is, om dienaangaande van consideratien en advies te dienen. Met de meeste belangstelling wordt, bijaldien zulks zich bevestigt, de uitslag der beraadslagingen over een onderwerp, voor Rotterdam van zoo groot en algemeen belang, te gemoet gezien.

— In den namiddag van den 4 dezer, circa ten drie ure, ontstond te St. Michiels-Gestel brand in een boven achterdeel van het kasteel den *Ruwenberg*, thans het hoofdetablissement voor de invoering der zijdeteelt, en door den directeur de heer *H. Berail* bewoond; hij-zelf bevond zich voor zaken der Maatschappij in Holland, en het geheele gezin zat aan tafel, toen de brand ontdekt werd.

Het gedeelte waar dezelve ontstond, bestond in vier met houten beschotten verdeelde slaapkamers, en de brand vond dus zoo veel voedsel, dat er aan geene redding van meubelen of kleederen kon gedacht worden; met levensgevaar is het echter gelukt, alle de boeken en papieren der administratie van de maatschappij te redden, zoo wel als een deel der weinige in dat gebouw aanwezige gereedschappen, ten zeven ure des avonds was het geheele gebouw een puinhoop, waarvan alleen eenige naakte muren zijn overgebleven, de nevengebouwen zijn echter allen onbeschadigd.

Men kan niet genoeg roemen, de ijver en hulpvaardigheid, waarmede en bestuur en gemeentenaren van St. Michiels-Gestel, zoo wel aanzienlijke als mindere zich hebben betoond, om met de drie brandspuiten werkzaam te zijn, en te redden, zoo wel als om de beklagenswaarde van alles beroofde en meest uit vrouwen en kleine kinderen bestaande familie troost en hulp te verschaffen.

De gebouwen zijn alle in de Tielsche brand-waarborgmaatschappij

verzekerd, de gereedschappen of het meubilair van den bewoner waren dit niet, zoo dat deze alles verliest.

Omtrent de vermoedelijke oorzaak van den brand is men geheel in het onzekere.

— Uit Utrecht schrijft men, van den 6den dezer:

»Heden nam de heer kolonel *Voet*, ten gevolge zijner vereerende benoeming van Z. M. tot kommandant van het regiment Grenadiers, afscheid van het 10e regement Infanterie. Hetzelve mogt zich elf jaren in het bezit van dien waardigen Chef verheugen; het was dan ook niet zonder groot leedwezen, dat hij hetzelve ging verlaten, en niet minder treffend was deze oogenblik voor hen, die een Chef zagen weggaan, die aller welzijn zoo opregt bedoelde. Het 10e regement Infanterie zal zich lang het bezit van dien dapperen bevelhebber dankbaar herinneren."

— In een onzer dagbladen leest men:

« Er is vooruitzigt, dat de moeijelijkheden, die in den laatsten tijd ontstaan waren tusschen het groot hertogdom Luxemburg en het Zollverein, zullen geschikt worden op eene wijze die niemands waardigheid, noch de belangen van des groothertogdoms onderdanen zullen kwetsen.

— De Staten van Noordholland zijn tegen den 15 dezer bijeengeroepen, ter verkiezing van een lid der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, in stede van den heer *P. Huidekoper*.

— Men leest in de *Staats-Courant* de volgende teregtwijzingen:

« De *Arnhemsche Courant* van den 30 Januarij jl. geeft in haar mengelwerk een gedeelte van eenen medegedeelden Indischen brief, waarin men zich beklaagt over het ongewroken blijven van de plundering van een Nederlandsch schip, nadat hetzelve in de nabijheid van Java's kusten was gestrand. — Het vermoeden, dat de schrijver van dien brief een der ongelukkige schipbreukelingen is, doet ons zijne ongepaste eischen, zijne ongegronde beschuldigingen, zijne donkere voorspellingen en zijnen snorkenden stijl met stilzwijgen voorbijgaan. Indien hij op het oog heeft de schipbreuk van het schip *Overijssel*, op de kust van Bali, dan zal hem, zonder eenigen twijfel, de uitkomst leeren, dat het Nederlandsch bestuur in Indie de veiligheid der scheepvaart door geschikter middelen weet te verzekeren, dan door eene roemlooze verdelging."

» De *Allgemeine Preussische Staats-Zeitung*, van den 1 dezer, plaatst een artikel, gedagteekend Batavia, van den 7 October, waarin gehandeld wordt over den staat van zaken op Sumatra, en over de verbeteringen, die in het bestuur van Neêrlands Indie worden ingevoerd, vooral met opzigt tot het weren der vroeger bestaan hebbende oneerlijke handelingen van de ambtenaren. — Nimmer zagen wij een zoo zonderling mengsel van eenige waarheid, met eene veel grootere dosis van anachronismen, aardrijkskundige feilen en daadzakelijke onwaarheden. Wij zullen ons de moeite niet geven, die in de bijzonderheden aan te toonen; maar er is één punt, dat eene opzettelijke teregtwijzing verdient.

» De schrijver roemt de [illegible] op Java. Daarin heeft hij gelijk. Maar hij wekt eenen geheel verkeerden indruk, wanneer hij het doet voorkomen, als of die hervorming van late dagteekening ware. De tijd *toen de witte mieren piasters en kanonnen opvraten*, en de administrateur zich met een beroep op de gulzigheid dier insekten kon verantwoorden, is niet slechts lang voorbij, maar was reeds voor eene halve eeuw een sprookje, dat, *van het toen verledene*, aan de nieuw aankomenden werd opgedischt. Onder de Oostindische Compagnie waren de vormen van het administratief bestuur hoogst onvolkomen, maar men mag met regt in twijfel trekken, of de dieverijen van hare dienaren immer op zulk eene lompe wijs zijn bemanteld geworden. — Hoe dit ook zij, eene strenge rekenpligtigheid is spoedig na den val dier maatschappij ingevoerd; maar die val dagteekent reeds van het jaar 1795! Het verhaal van den Duitschen correspondent heeft derhalve nagenoeg dezelfde waarde, als of iemand nu uit Parys schreef, dat hij met genoegen het in onbruik raken der *letters de cachet* had opgemerkt.«

— *The British and Anti-Slavery Reporter* van den 26 Januarij deelt eene vertaling der ook door ons overgenomen wederlegging mede, door de *Staats Courant* van den 14den dier maand aan het artikel gegeven, dat in eerstgenoemd blad van den 29 December gevonden werd, maar uit de *Morning Herald* overgenomen was, waarop de *Reporter* verzoekt dat door de nederlandsche bladen aandachtig gemaakt moge worden. » Ofschoon, (wordt verder gezegd) het overbrengen van afrikaansche negers naar Java, volgens hetgene door het officieel nederlandsch blad wordt medegedeeld, vooraleer eenigzins een ander gezigtspunt verkrijgt, verheugt het ons echter hartelijk dat die gewoonte voortaan gestaakt zal worden, naardien alle handel in negers in Afrika, van hoedanige soort ook, de onvermijdelijke strekking heeft om oorlogen tusschen de inlandsche Vorsten te veroorzaken, ten einde hen te verkrijgen, en ieder die eenigermate met de gruwelen van den slavenhandel bekend is, maar al te goed weet, met hoeveel bloedstorting en jammeren zulke oorlogen vergezeld gaan."

— Er ziet thans bij den boekhandelaar *J. Belinfante*, alhier, eene welgeschrevene brochure het licht, getiteld: *Koninklijke Akademie, ter opleiding van Burgerlijke ingenieurs, te Delft*, waarin het nut en de noodzakelijkheid van die inrigting betoogd wordt. De schrijver wijst er op, dat, terwijl voor de geleerde opleiding der jeugd hier te lande veel is en wordt gedaan, eene bloote vergelijking met hetgeen elders bestaat, de overtuiging moet geven, dat voor de vakken van burgerlijke genie, nijverheid en handel, in een wetenschappelijk opzigt, de behoefte aan eene inrigting als de thans bedoelde in Nederland allezins aanwezig is. Hij beschouwt die behoefte vooral uit het oogpunt van het volksbelang, en meent, dat men, nopens handel en nijverheid, het zich hier te lande te laat zou beklagen, indien men langer achterlijk bleef, ook daarvoor een brandpunt tot het bekomen van geregelde kennis daar te stellen. Hoezeer bezuiniging in het Staatsbestuur noodzakelijk achtende, is hij van meening, dat men in de middelen, om het Vaderland, bij de algemeene vooruitstreving van de wetenschappen en de volksvlijt, een' gelijken tred met het buitenland te doen houden, niet te karig moet zijn. Intusschen vertrouwt hij, zoo hij zegt op goede gronden, dat de algemeene schatkist zich door deze nieuwe instelling niet, of niet merkbaar zal bezwaard gevoelen. Hij noemt verschillende gemaakte bedenkingen daartegen op, en » wenscht ten slotte Nederland geluk met het vooruitzigt van de spoedige verwezenlijking eener inrigting, waarvan de behoefte lang gevoeld is; die eene betere toekomst belooft voor nijverheid en handel; » en genoegzaam bewijst, dat de ontwerpers de oogen op de toekomst en op het volksbelang gevestigd houden. Bij de tegenspraak, die de bedoelde instelling nog hier en daar ondervindt, is de lezing van dit verdedigingsschrift aan te bevelen, aan het hoofd waarvan de tekst van het Koninklijk besluit wordt gevonden, bij 't welk de oprigting van de akademie voor burgerlijke genie, enz. wordt vastgesteld.

— De heden ontvangen rivierberigten vermelden geene noemenswaardige verandering in den staat van het ijs, hetwelk nog op eenige punten van den Nederrhijn en de Lek vastzat. In den namiddag van den 6den was het voor Schoonhoven nog vastzittend en door voetgangers gepasseerd wordende ijsvak plotseling in beweging geraakt en een eindwegs afgedreven. Toen had het zich weder vastgezet en was sedert, door het van bovengekomen en aangevroren nieuwe ijs weder merkelijk aangegroeid.

Bij een lagen waterstand werd het niet voor waarschijnlijk gehouden, dat, zoo er geen sterke dooi inviel, er groote verandering in het ijs op den Nederrhijn en Lek zou plaats hebben.

Te Keulen stond de Rhijn den 5den Februarij op 5 voet 7duim.

Te Arnhem stond de Nederrhijn, den 7den, des morgens ten 8 ure, 1,22 el, zijnde die rivier dus in de laatste 24 uren wederom 4 duim gevallen.

— Uit Gorinchem schrijft van heden:

« Gisteren morgen hadden wij het genoegen de eerste stoomboot, die na den winter de dienst opgevat heeft, alhier te zien aankomen: zijnde de stoomboot *de Stad Heusden*, tusschen Heusden en Rotterdam varende.

De stoomboot *de Stad Gorinchem*, tusschen Gorinchem en Middelburg varende, zal aanstaanden Donderdag, den 10den dezer, des morgens ten zes ure, de eerste reis naar Middelburg doen."

In een werk van Dr. *Becker* over de bevolking der oostenrijksche monarchie vindt men onder anderen de volgende opgaven: In het jaar 1837 telde de oostenrijksche monarchie in 't geheel 793 steden, 2,290 burgten, 67,679 dorpen, te zamen 70,762 plaatsen, met 5,177,862 huizen, waarin 7,557,036 familien woonden; zulks gaf met betrekking tot de oppervlakte, eene stad op elke 14,66 vierkante mijlen, een burgt op elke 5,07 vierkante mijlen, en 5,80 dorpen en omtrent 6 plaatsen, 445 huizen en 649 familiën op elke vierkante mijl, en voor elke plaats 507 personen en 106,70 familiën. Bohemen heeft de talrijkste bevolking in de steden (1 stad op elke 3,10 vierkante mijlen) en Hongarije de minste (1 stad op elke 71,40 vierkante mijlen).

Met opzigt tot de geloofsbelijdenissen heeft men in de oostenrijksche monarchie, ongerekend de militairen, naar de volkstelling van 1837: R. Katholijken 25,014,267 zielen; Grieken 6,276,239; Protestanten volgens de Augsburgsche confessie 1,234,874; Calvinisten 2,193,117; Unitarissen 43,750; te zamen 3,471,431 Protestanten; Joden 639,651; andere belijdenissen 1,736. De Katholijken maken dus daar het vijf zevende gedeelte van de bevolking uit. Het verhouding tot de inwoners der duitsche provincien staat van 1 tot 2; in de italiaansche provincien van 258 tot 1; in de provincien van Hongarije van 73 tot 74.

185ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

21e Trekking. N°s. 17231, 2970, ieder f 1000.
22e — N°. 18780, f 10,000.
23e — N°s. 6321, 18931, ieder f 1000.
24e — N°s. 1250, 21148, 1207, [illegible] ieder f 1000.
25e — N°s. 17071, 20760, [illegible] ieder f 1000.
26e — Geene.
27e — N°. 11379, f 1000.
28e — N°s. [illegible] 21791, ieder f 1000.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (8 *Februarij*) waren genoteerd: Ned. 2½ pCt. 51 dert. zest.; 5 pCt. 100$^{15}/_{16}$; Kansbill. 25$^{15}/_{16}$; Syndic. 4½ pCt. 92⅞; Handelm. 157¾, 158; O. I. 5 pCt. 98 zeven zest., ⅛, ⅞ negen zest.; Rotterd. spoorw. 79⅞; Spanje Ard. 22 een zesti; oude Russen 106; dito 4 pCt. 89⅞; Amerik. 7½, ⅞, ¾; Braz. 64; Mexiko 30⅞.

Zaal van den Schouwburg.

GROOT VOCAAL EN INSTRUMENTAAL CONCERT

TE GEVEN DOOR DEN HEER

H. VIEUXTEMPS,

MEVROUW

KONING-BUYS

EN MEJUFVROUW

SOPHIE SCHLOSS.

Op Donderdag den 10. *Februarij* 1842.

PROGRAMMA.

EERSTE AFDEELING.

1. Eerste afdeeling eener Quartet . . . BEETHOVEN.
2. Groote Italiaansche Aria uit de Opera *i Capuletti e Montechi* gezongen door Mev. *Koning-Buys*. MASLIANI.
3. Fantaisie Caprice voor de viool, uitgevoerd door den heer *H. Vieuxtemps*. . . . VIEUXTEMPS.
4. Groote Duo uit de Opera *Tancredi*, gezongen door Mev. *Koning-Buys* en Mej. *Sophie Schloss*. ROSSINI.

TWEEDE AFDEELING.

1. Tweede afdeeling der Quartet . . . BEETHOVEN.
2. Variatien op een Thema uit de Opera *Il Pirate* van *Bellini*, uitgevoerd door den heer *H. Vieuxtemps* . . . . . . VIEUXTEMPS.
3. Groote Aria uit de Opera *Lucie de Lammermoor*, gezongen door Mej. *Sophie Schloss*. . DONIZETTI.
4. Le Tremolo Caprice voor de viool, uitgevoerd door den Heer *H. Vieuxtemps* . . . DE BERIOT.
5. Duettino *la Calabrese*, gezongen door Mev. *Koning-Buys* en Mej. *Sophie Schloss*. . CABUSSI.

*** Al degenen welke iets te pretenderen hebben van Mejufvrouw HELENA JOHANNA BROUSSON, op den 27sten Januarij in de Nieuwe-Huizen alhier overleden, gelieven daarvan opgave te doen ten Huize van den Heer DE BOOY, 1ste Luitenant Administrateur van het Garnizoens-Ziekenzaal, voor of uiterlijk op den 1sten daaraanvolgende, na dien tijd geene pretentien worden aangenomen.

BREDA, den 2den Februarij 1842.

De Ondergeteekende heeft de eer aan het geachte Publiek te berigten, dat hij de volgende Artikels ontvangen heeft, en beneden zijne gewone prijzen zal Verkoopen:

Speelwerk Snuifdozen	van 90 Cents en hooger.	
Cigaren-Kokers en Portefeuilles	30	—
Huile antique, per fleschje	10	—
Extrait d'Eau de Cologne double	40	—
Elastique Bretels	50	—
dito voor Kinderen	10	—
Kristallen Bopegies	20	—
Albasten Pronjtertjes	25	—

En nog vele andere Artikelen, alles tot de laagste Fabrieksprijzen.

B. SCHARDMAN,
Uitgepakt in het Hotel de Kroon.

TE KOOP:

BESTE EIKEN HEESTERS, à 25 Cents 't stuk.
ZWARE EIKEN FLUITEN, à 2 Cents 't stuk,
Vrachtvrij te Zundert geleverd.
Te bevragen bij J. VAN MECHELEN, in *den Engel* te *Zundert*, of bij den Notaris KEYSERS te *Breda*.

*** Bij J. DE LANGE, Boekhandelaar en Boekdrukker te *Deventer*, is van de pers gekomen en alom verzonden:

DE OVERIJSSELSCHE ALMANAK voor Oudheid en Letteren, 1842,

ZEVENDE JAARGANG . . . . *f* 1,50,

waarin de volgende stukken: *Herinneringen en aanteekeningen betreffende den vroegeren koophandel en scheepvaart der stad Kampen*, door E. MOULIN; *De eerste Overijsselsche Drukkerijen en de Donatus*, door P. C. MOLHUIJSEN; *Overijsselsche Gedenkpenning*, door J. M. v. R.; *Levensberigt van Joannes Vollenhove*; *Vroegere ongezondheid van Deventer*, door P. C. MOLHUIJSEN; *Breef van nen ingezättenen van 't Vriezenvjenne, an zienen zjunne, dei saldôt is vuur de Kwennik, eerst op de cikkedelle bi' Antwaaipen, en nôw te Nimiwjägen*, door H. SMELT; *Verdeeling der schattingen in Overijssel; Eene bijdrage tot de geschiedenis van het strafregt*, door P. C. MOLHUIJSEN; *De Doopvont te Kampen*, door E. MOULIN; *Deventer door den Keurvorst van Keulen en den Bisschop van Munster ingenomen en bezet.* 1672–1674, door W. H. C. J.; *Deductie, opgesteld door de gedeputeerden over de provincie van Overijssel, en overgegeven aen syn hoogheyt, den Heere Prince van Orange, vervattende den tegenwoordigen staet van de selve provincie.* MDC. LXXV; *Het voormalig Kasteel Schuilenburg*, door F. Graaf VAN BIJLANDT; *Geschilderde Glazen; Handschriften nagelaten door Gijsbert Cuper*, door Mr. P. BOSSCHA; *Nen stuksken op sien Hoksebargs*, door A. J. SCHEIT; *De Krocht in de Groote Kerk te Deventer; De Stijl*, door J. H. HALBERTSMA. Met vele afbeeldingen, als van eenen drinkhoorn en doopvont te *Kampen*, de wapens der Overijsselsche steden, den platten grond van Schuilenburg, de krocht in de Groote Kerk, een facsimile van Donatus, enz.

H. KROEZE RAMAKER, KORTE SCHETS DER NEDERDUITSCHE TAAL- EN SPELKUNDE, alsmede iets over het ZEDEKUNDIG ONTLEDEN en het gebruik der LEESTEEKENS . . . . *f* 0,10.

LA HENRIADE, POEME EPIQUE EN DIX CHANTS, par VOLTAIRE, met Aanmerkingen, ten gebruike der *GYMNASIA*, bewerkt door S. SUSAN. . . – 0,75.

A. H. PAREAU, EEN WOORD VAN CHRISTELIJKE OPWEKKING AAN NIEUWE LEDEMATEN ONZER HERVORMDE GEMEENTE, uit Heilbegeerige Liefde opgedragen . . . . – 0,10.

—————— OPLEIDING TOT HET AFLEGGEN DER CHRISTELIJKE GELOOFSBELIJDENIS NAAR DE ARTIKELEN DES GELOOFS AANGEGEVEN. . . . . . – 0,15.

*** Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de pers gekomen en aan de H. H. Inteekenaren verzonden:

DE MILITAIRE SPECTATOR,

TIJDSCHRIFT voor het NEDERLANDSCHE LEGER;

TIENDE DEEL. JANUARIJ 1842. No. 1.

1°. Verhaal van den Palembangschen Oorlog van 1819–1821, door A. MEIS, *Kapitein-Adjudant bij den Generaal-Majoor Kommandant van het Nederlandsch Oost-Indische leger.* (Vervolg van No. 6). — 2°. Iets over Verdedigings-Aangelegenheden, voornamelijk ook die der Kusten. — 3°. Een Woord over Strategie en daarmede in verband staande aangelegenheden. — 4°. Gemengde Berigten. — 6°. Bijlage, bevattende de laatste Benoemingen, Overplaatsingen en Veranderingen bij het Leger.

Tevens staat bij Bovengemelden de Inteekening open op:

JOURNAL DES PIANISTES.

PROSPECTUS.

Parmi tous les Journaux de Musique qui sont éclos en grand nombre depuis quelques Années, il n'existe pas un JOURNAL DES PIANISTES. Le goût de la musique vocale fait des progrès rapides sans doute; mais le Piano est aujourd'hui un instrument universel.

Telle est la raison qui nous a décidé a publier un JOURNAL DES PIANISTES. Un motif que nous pourrions faire valoir aussi, c'est que les Morceaux de Piano qu'ils achètent séparément, finissent par devenir une assez forte dépense, malgré les 50 pCt. que l'on doit d'accorder sur les PRIX marqués de Paris. En souscrivant à notre JOURNAL, on recevra pour un prix très modique les Compositions les plus remarquables de MM. BURGMÜLLER, BERTINI, CZERNY, HERTEN, HERZ, KALKBRENNER, LISZT, THALBERG, WOLFF, etc.

Le JOURNAL contiendra des Morceaux extraits de leurs *Albums* et en outre toutes les *Valses*, *Galops*, *Quadrilles*, qui obtiendront un beau succès dans les Salons.

CONDITIONS DE LA SOUSCRIPTION.

Il paraîtra régulièrement une Livraison de 8 Pages tous les 15 Jours à dater du 15 Décembre.

Le Prix de l'Abonnement est de *f* 7 —, par an.

Te BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.